

Sygnatura akt I C 578/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 17 sierpnia 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dariusz Jastrzębski

Protokolant: Dagmara Szule

po rozpoznaniu w dniu 03 sierpnia 2018 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy z powództwa G. S.

przeciwko E. G.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. nakazuje pobrać od powoda G. S. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin-P. Zachód w S. kwotę 95,10 zł (dziewięćdziesiąt pięć złotych dziesięć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSR Dariusz Jastrzębski

Sygn. I C 578/16

UZASADNIENIE

Powód G. S. pozwem z dnia 12 kwietnia 2016 r. skierowanym przeciwko E. G. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 2.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że w dniu 4 lutego 2010 r. udał się do sklepu znajdującego się po drugiej stronie ulicy od miejsca jego zamieszkania i w tym celu przemierzał teren nieruchomości położonej w S. przy os. (...) - K należącej do Wspólnoty Mieszkaniowej. Wskazał, że z uwagi na to, że nawierzchnia drogi była oblodzona i niczym nieposypana poślizgnął się i upadł doznając licznych obrażeń ciała. Wskazał, że miejscem zdarzenia był teren bezpośrednio sąsiadujący z działką Wspólnoty Mieszkaniowej, a utrzymaniem porządku wokół nieruchomości należącej do Wspólnoty Mieszkaniowej 53A-53K zajmowała się E. G.. Podkreślił, że była ona profesjonalnym podmiotem gospodarczym, zawodowo zajmującym się sprzątnięciem budynków wewnątrz jak i na zewnątrz, a do jej obowiązków należało m.in. odśnieżanie terenu w okresie zimowym. Wskazał, że do zdarzenia z dnia 4 lutego 2010 r. doszło na terenie, na którym czynności z zakresu odśnieżania zostały powierzone pozwanej, w związku z czym to pozwana na podstawie art. 429 k.c. ponosi odpowiedzialność za wypadek, bowiem nie oczyściła drogi z zalegającego na niej lodu i śniegu oraz zaniechała zabezpieczenia drogi poprzez jej posypanie. Powód w oparciu o art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazał, że mimo iż miejsce zdarzenia znajdowało się poza granicami terenu należącego do Wspólnoty Mieszkaniowej to na właścicielu ciążył obowiązek uprzątnięcia śniegu i lodu z chodników położonych wzdłuż nieruchomości. G. S. wskazał, że w następstwie wypadku doszło do złamania części dolnej podudzia prawego w związku z czym zastosowano szynę gipsową i zalecono chodzenie o kulach, a następnie przeprowadzono leczenie operacyjne w postaci zamkniętej repozycji i stabilizacji złamania kości piszczelowej metodą krytą przy użyciu płyty i śrub blokowanych. Dodał, że przez 6 tygodni poruszał się przy pomocy

kul oraz przyjmował leki przeciwzakrzepowe i przeciwbólowe. Wskazał również, że z uwagi na wkanie się infekcji i zapalenia kości piszczelowej ponownie przeprowadzono operację. Powód wskazał, że był wyłączony z życia społecznego i towarzyskiego, musiał korzystać z pomocy i opieki osób trzecich i był niezdolny do wykonywania pracy zarobkowej przez okres ponad roku. Wskazał, że o odpowiedzialności pozwanej dowiedział się dopiero na mocy wyroku Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie o sygn. I C 87/15.

Pozwana osobiście odebrała odpis pozwu jednak nie ustosunkowała się do niego w terminie zakreślonym przez sąd.

Pismem z dnia 29 grudnia 2016 r. powód rozszerzył powództwo o kwotę 23.500 zł i wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 25.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Pozwana na rozprawie w dniu 3 lutego 2017 r. wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

G. S. w dniu 4 lutego 2010 r., około godziny 18:30, wyszedł z domu, udał się do sklepu znajdującego się po drugiej stronie ulicy od miejsca jego zamieszkania. Powód był ubrany odpowiednio do panującej pogody. W tym dniu padał śnieg, chodnik prowadzący ze sklepu był na bieżąco odśnieżany, w chwili zdarzenia był zaprószone śniegiem. Chodnik przylega do terenu należącego do Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy os. (...) w S.. Na bokach chodnika znajdowały się hałdy śniegu, wzdłuż ulicy pozostawiony był także śnieg zagarnięty przez pług, wynajęty przez Wspólnotę celem odśnieżenia parkingów.

Wracając ze sklepu i wchodząc na ulicę powód poślizgnął się i wywrócił. Próbującego wstać powoda dostrzegł jego sąsiad M. W. (1). Z. i pomógł powodowi, poinformował też jego żonę. Powód został następnie zabrany przez karetkę do szpitala.

Dowód:

- zeznania świadka M. W. (1) k. 95

- zeznania powoda k. 96

Powód w następstwie wypadku doznał złamania kości piszczelowej i kostki przyśrodkowej podudzia prawego oraz złamania trzonu kości strzałkowej prawej. Wypadek spowodował upośledzenie funkcji kończyny dolnej prawej przez okres ok. 4 miesięcy. Późnym następstwem urazu było zapalenie kości piszczelowej prawej. Przebyty uraz podudzia prawego spowodował konieczność częściowej pomocy osób trzecich w ubieraniu się, myciu przez okres 2 miesięcy, w okresie pooperacyjnym. Spowodował długotrwałą niezdolność do pracy, która - w wyniku wystąpienia zapalenia kości - trwała od dnia 4 lutego 2010 r. do maja 2011 r. W tym okresie występowało ograniczenie aktywności życiowej, istniała konieczność przyjmowania leków przeciwzapalnych i przeciwbólowych. Dolegliwości bólowe o dużym nasileniu mogły występować u powoda po leczeniu operacyjnym przez okres 3-4 tygodni. Następnie mogły występować okresowe dolegliwości bólowe o znacznie mniejszym nasileniu. W dokumentacji z leczenia ambulatoryjnego brak jest informacji o dolegliwościach bólowych, obrzękach podudzia. Powód ma problemy z chodzeniem przez cały dzień, odczuwa wtedy dolegliwości bólowe, a przed wypadkiem jeździł na rowerze, na nartach. Obecnie boi się jeździć rowerem, boi się, że się przewróci i kolejny raz złamie nogę. Powód ma traumę, gdy przychodzą opady śniegu. W okresie zdarzenia nie miał pracy.

Uszczerbek na zdrowiu (tj. po zakończonym leczeniu i rehabilitacji) i długotrwałe następstwo przebytych złamań kości podudzia prawego u powoda to niewielkiego stopnia zanik mięśni podudzia prawego, zagłębiona/przyrośnięta do kości piszczelowej oraz blizna na podudziu. Następstwa zgodnie z tabelą procentową stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. Dziennik Ustaw nr 234, pozycja 1974, punkt 158 wynoszą 2%.

Wystąpienie procesu zapalnego po upływie roku od przebytego zespolenia złamania kości podudzia oraz ustąpienie tego procesu po usunięciu materiału zespalającego i po następczej antybiotykoaterapii, wskazuje na jego związek z obecnością ciała obcego, a nie na ostry czy przewlekły proces zapalny kości. Ocenic go można jako długotrwały uszczerbek na zdrowiu zgodnie z tabelą procentową stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. Dziennik Ustaw nr 234, pozycja 1974, punkt 158 a na 10%.

Dowód:

- opinia biegłych sądowych k. 111-117
- uzupełniająca opinia biegłych sądowych k. 154

W dniu 15 marca 2006 r. Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy os. (...) w S. zawarła umowę z E. G., profesjonalnie zajmującą się prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie sprząwania, na podstawie której E. G. podjęła się m.in. sprząwania wewnątrz i na zewnątrz budynku wspólnoty. Do obowiązków E. G. należało również m.in. odśnieżanie chodników w okresie zimowym. Umowa była przedłużana na kolejne okresy, obejmowała także miesiąc luty 2010 r.

Dowód

- rachunki k. 13 i k. 56
- pismo k. 107
- umowa k. 211-212
- zeznania pozwanej k. 101-103

W dniu 25 maja 2006 r. Wspólnota zawarła nadto z BOM-7 Sp. z o.o. z siedzibą w S. umowę o zarządzanie, zgodnie z którą spółka zobowiązała się zarządzać nieruchomością wspólną i utrzymywać ją w należywym stanie technicznym oraz porządkowo- sanitarnym. Spółka prace miała rozpocząć od dnia 1 lipca 2006 r. Wspólnota Mieszkaniowa Osiedle (...) K w S. powierzyła spółce zarządzanie nieruchomością wspólną stanowiącą własność mieszańców, w tym nadzór nad utrzymaniem czystości w nieruchomości wspólnej.

W dniu 1 lutego 2010 r. BOM-7 Sp. z o.o. z siedzibą w S. zawarła umowę o dzieło z K. R. na mocy, której zamówiła wykonanie odśnieżania terenów przyległych do budynków Wspólnoty Mieszkaniowej na os. (...), z terminem wykonania do dnia 10 lutego 2010 r.

Dowód

- umowa o zarządzanie k. 38-42 i k. 200-204
- umowa o dzieło k. 207-208

W czasie opadów śniegu E. G. rozpoczynała odśnieżanie od godziny 6:00, odśnieżenie wszystkich chodników zajmowało jej około 2 godzin. W pracach pomagał jej mąż oraz w razie konieczności syn. W razie potrzeby odśnieżanie ponawiała 3-4 razy dziennie. Kończyła o godzinie 22:00. Odśnieżała za pomocą łopat, następnie posypywała chodnik piaskiem. Nie odśnieżała parkingu i ulicy. Zarówno zarządca Wspólnoty, jak też nikt z mieszańców nie zgłaszał zastrzeżeń co do prawidłowości wykonywania prac porządkowych na terenie Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy os. (...) w S. przez E. G..

Dowód

- zeznania pozwanej k. 101-103

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszym postępowaniu powód domagał się zasądzenia od pozwanej E. G. zapłaty kwoty zadośćuczynienia w łącznej kwocie 25.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych.

Powód podstawy odpowiedzialności pozwanej E. G. za krzywdę, jakiej doznał w związku z wypadkiem, upatrywał w zaniedbaniach pozwanej w zakresie wykonywania powierzonych jej umownie przez Wspólnotę Mieszkaniową obowiązków w ramach których miała m.in. obowiązek utrzymania czystości i porządku w obrębie nieruchomości, a w tym również obowiązek odśnieżania chodnika przylegającego do terenu Wspólnoty.

Powód powołując się na art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o trzymaniu czystości i porządku w gminach wskazał, że właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez: uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości (i dalej: właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych). Wskazał, że mimo iż miejsce zdarzenia znajdowało się poza granicami terenu należącego do wspólnoty mieszkaniowej to na podstawie ww. ustawy na właścicielu ciążył obowiązek uprzątnięcia śniegu i lodu z chodników położonych wzdłuż nieruchomości.

Jako podstawę dochodzonego roszczenia wskazał art. 429 k.c. zgodnie z którym, ten kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności.

W tym miejscu należało wskazać, że materialnoprawny ciężar rozkładu ciężaru dowodu reguluje norma art.6 k.c. stanowiąca, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Zwrot „wywodzi skutki prawne” odnosi się do strony postępowania i ma to znaczenie, że podkreśla zależność między kierunkiem aktywności dowodowej strony, a faktami prawnymi, które ma wykazać. Przedmiotem dowodu są fakty istotne dla rozstrzygnięcia, które można nazwać jako prawne (art. 227 k.p.c.), wśród których należy wyróżnić fakty, z których strona wywodzi skutki prawne i które są opisane w hipotezach norm prawa cywilnego materialnego. Dla potrzeb tego postępowania można podkreślić, iż przepis ten wskazuje kierunek aktywności dowodowej stron, określa więc - w połączeniu z normami prawa materialnego - które fakty podlegają dowodzeniu. Powód dochodząc roszczenia związany jest ciężarem udowodnienia okoliczności uzasadniających żądanie, więc opisanych hipotezami norm prawa cywilnego materialnego znajdujących zastosowanie dla oceny stanu faktycznego. Są to fakty, z których strona wywodzi skutek prawny, a więc prawotwórcze. Powyższe wskazuje, że w pierwszej kolejności obowiązkiem sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania w odpowiednią podstawę prawną. Niemożność przeprowadzenia takiej subsumpcji, samoistnie niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwany z kolei udowodnił podstawy faktyczne przyjętej linii obrony czy też nie.

Przenosząc powyższe na płaszczyznę niniejszego postępowania należało zauważyć, że dla przypisania stronie pozwanej za odpowiedzialności krzywdę wyrządzoną powodowi konieczne było wykazanie zarówno zaistnienie zdarzenia wyrządzającego szkodę jak i zaistnienie samej szkody, a nade wszystko związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym, zawinionym, działaniem pozwanej a szkodą.

Poza sporem w niniejszej sprawie było okoliczność, dojścia do upadku powoda w pobliżu budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Osiedle (...) K w S.. Wątpliwa pozostawała zaś okoliczność prawidłowości wykonania ciężących na pozwanej obowiązków związanych z odśnieżaniem chodników przylegających do nieruchomości Wspólnoty,

a w pierwszej kolejności kwestia ustalenia miejsca upadku powoda i objęcia do odpowiedzialnością właściciela nieruchomości. To właśnie ustalenia w zakresie tej ostatniej okoliczności miały bezpośredni wpływ na dokonanie rozstrzygnięcia w zakresie odpowiedzialności po stronie pozwanej.

Stan faktyczny sprawy sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony, zeznań świadka M. W. (1), zeznań stron, jak też dowodów ze fotografii znajdujących się w aktach sprawy I C 87/15 Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie. Przy tym dokonując oceny tych wszystkich dowodów sąd miał na względzie okoliczność, że po pierwsze brak było świadków samego upadku powoda, świadek M. W. (2), dostrzegł powoda już leżącego i próbującego wstać. Wskazać należy, iż powód wprost przyznał zaś, iż nie potrafi jednoznacznie określić miejsca swojego upadku (k. 97). Istotne jest, że nie zasłaniał się w tym względzie niepamięcią, a kwestia ta wynika z faktu, iż zarówno chodnik jak i ulica były pokryte padającym wówczas śniegiem. Miejsce upadku powoda zaznaczone na fotografii k. 84 akt I C 87/15, jest jak to ujął sam powód, wyłącznie jego domysłem. Mniejszą wartość dowodową ma zatem i potwierdzenie tego miejsca jako miejsca upadku powoda przez M. W. (2), który zdarzenie widział z dalszej odległości. Istotnym jest również, że zeznania M. W. (2) wykluczają położenie hałdy śniegu na styku chodnika i ulicy, jak to wskazał powód. A właśnie próba ominięcia tej hałdy stała u podstaw jego upadku. Także i pozwana wykluczyła by nagromadzony śnieg znajdował się w tym miejscu. Nawet gdyby przyjąć zeznania powoda w tym zakresie jako polegające na prawdzie, nie zmienia to jednakże faktu, że miejscu upadku pozostaje niedookreślone, a za stan ulicy pozwana nie odpowiadała. Pozwana nie mogła też przypuszczać, iż pług wynajęty przez Wspólnotę, co zdarzyło się jednorazowo, pozostawi hałdę śniegu uniemożliwiającą przejście z chodnika na jezdnię. Nie zostało w sprawie wykazane, by została o tym fakcie uprzedzona, sama zaś wskazała, że hałdy takiej pług nie powinien w tym miejscu w ogóle pozostawić, więc nie była to sytuacja standardowa tym okresie.

Odwołując się do powołanych na wstępie rozważań, twierdzeń w zakresie rozkładu ciężaru dowodowego należało zauważyć, że to na powodzie spoczywał w niniejszej sprawie dowód wykazania zawinonego działania pozwanej, tylko bowiem w takiej sytuacji istniała możliwość przypisania odpowiedzialności za wypadek jakie doznał podwód. Zatem to powód winien był wykazać, że w miejscu, w którym doszło do upadku pozwana nie dopełniła spoczywających na niej zgodnie z umową obowiązków. W ocenie sądu jednakże powód nie sprostował spoczywającym na nim w tym względzie obowiązkom. Powód nie utrwalił miejsca zdarzenia w chwili jego wystąpienia, w przedłożone fotografie, wykonane w okresie poza zimowym, w świetle zeznań samego powoda, pozostają nieprzydatne dla poczynienie categorycznych ustaleń faktycznych w sprawie. Uwzględniając zatem, że jako jedyną przyczynę uznania bezprawnego i zawinonego działania pozwanej, powód upatrywał w nieodsłonięciu przez pozwaną miejsca jego upadku, nie sposób było uznać wykazania przez G. S. zaistnienia wyżej opisanej przesłanki deliktowej odpowiedzialności pozwanej.

Mając na względzie powyższe, należało orzec, jak w pkt I sentencji wyroku.

W punkcie II Sąd rozstrzygnął w przedmiocie nieuiszczonych kosztów sądowych.

W rozpoznawanej sprawie uiszczona przez powoda zaliczka w kwocie 1.000 zł na poczet kosztów opinii biegłego okazała się niewystarczająca, albowiem koszt opinii ostatecznie wyniósł 1.095,10 zł. W konsekwencji sąd, działając na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2002 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, przy uwzględnieniu wyniku procesu, nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie od powoda kwotę 95,10 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. W pozostałym zakresie Sąd nie obciążył powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

SSR Dariusz Jastrzębski

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda,
2. akta z pismem lub za 21 dni.

SSR Dariusz Jastrzębski